

Émléktáblák Sárbogárdon

Ragyamóczy Eszter

Král Emese

Tóth Attila

Sárbogárdi Petőfi Sándor Gimnázium

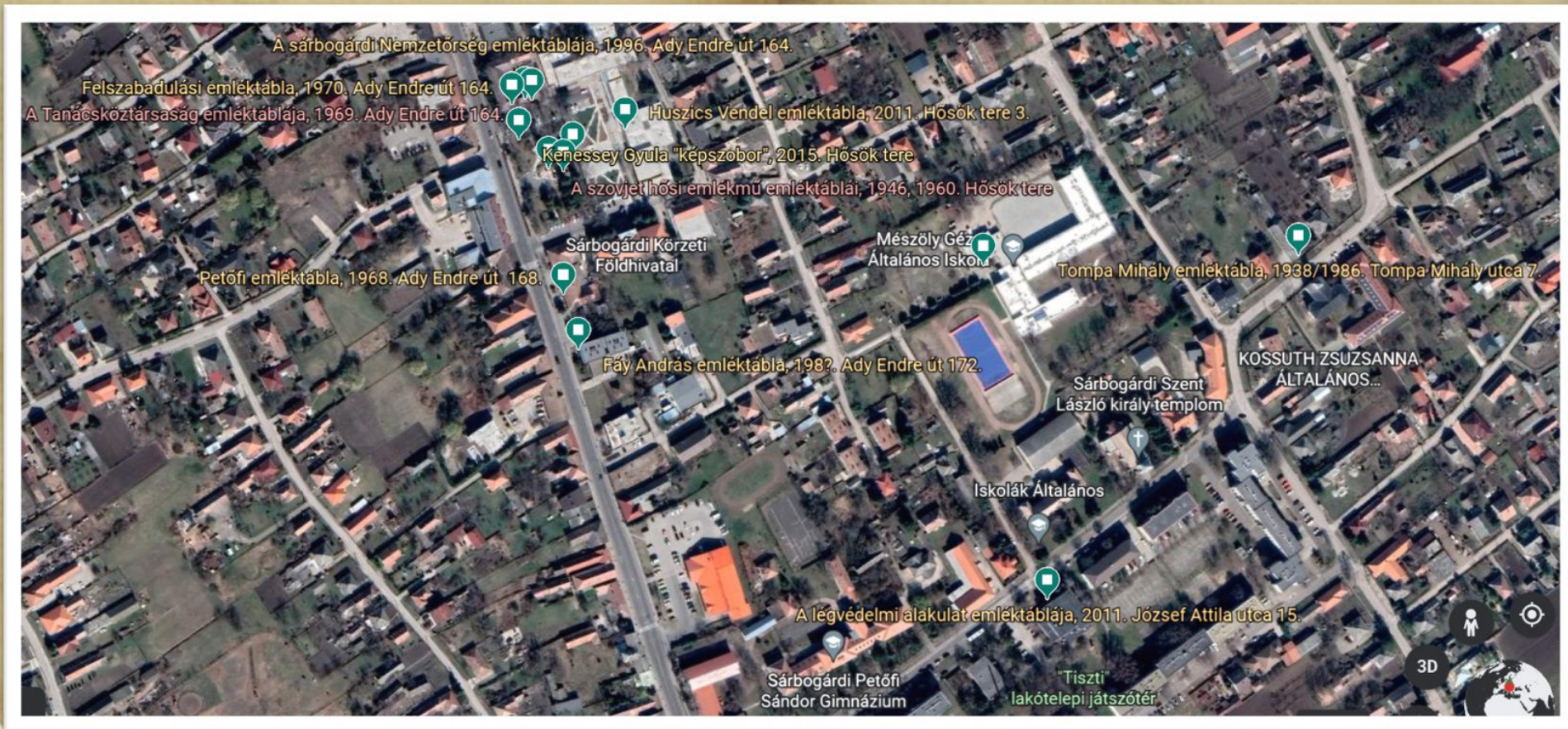

Emléktáblák Sárbogárdon

Emléktáblák elhelyezkedése Sárbogárdon

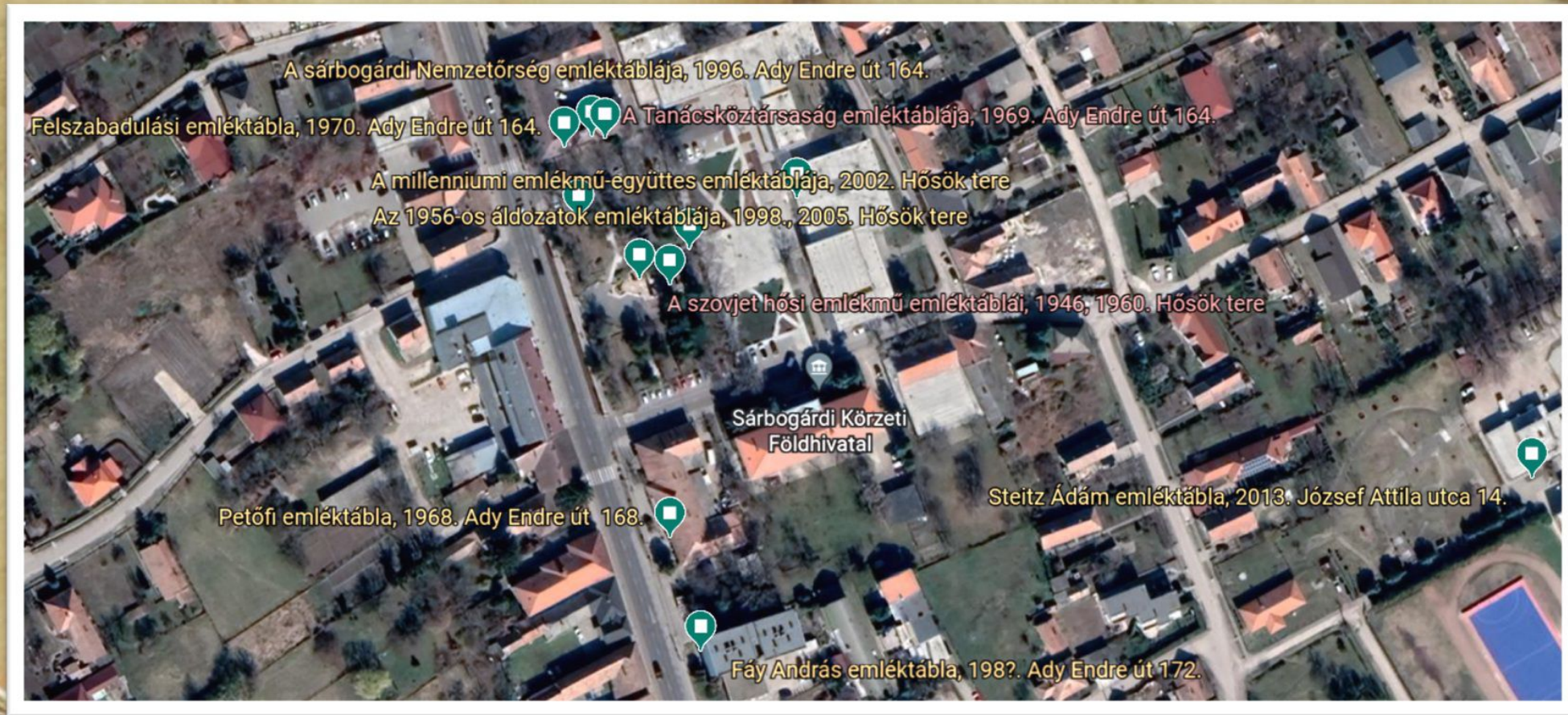
Emléktáblák Sárbogárdon

Emléktáblák elhelyezkedése a belvárosban

Emléktáblák Sárbogárdon

Emléktáblák a Hősök tere körül

Emléktáblák csoportosítása

- *A szovjet-korszak emléktáblái*
- *1956-os emléktáblák*
- *Közéleti személyiségek emléktáblái*
- *„Régi dicsőségünk” emléktáblái*

A szovjet-korszak emléktáblái

- *Eltűnt emléktáblák*
 - *A szovjet emlékmű emléktáblái, 1946, 1960*
 - *Gagarin emléktábla, 1966*
 - *A Magyar Tanácsköztársaság emléktáblája, 1969*
- *Megmaradt emléktábla*
 - *Felszabadulási emléktábla, 1970*
- *Átalakult emléktábla*
 - *Petőfi emléktábla, 1968, 1998*

Eltűnt emléktáblák

A szovjet emlékmű emléktáblái, 1946, 1960

Emléktáblák közelről, 60-as évek

Az obeliszk fénykorában, 1985

Az obeliszk ledöntése, 2001

Eltűnt emléktáblák

Gagarin emléktábla, 1966

A Gagarin emléktábla a vasútállomás oldalán, 70-es évek?

A Gagarint váró tömeg, 1961

Gagarin Sárbogárdon, 1961

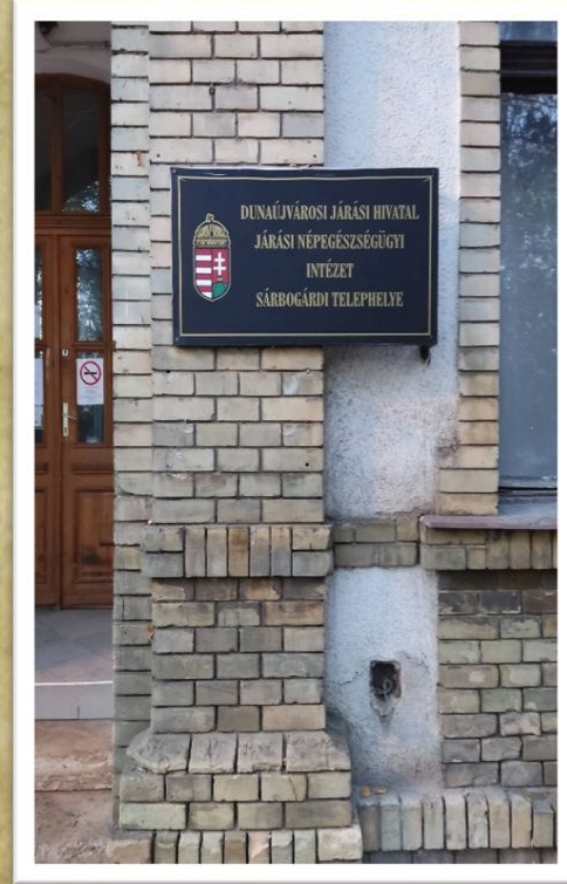
A Gagarin utca névtáblája

Eltűnt emléktáblák

A Magyar Tanácsköztársaság emléktáblája, 1969

Az emléktábla
1985-ben...

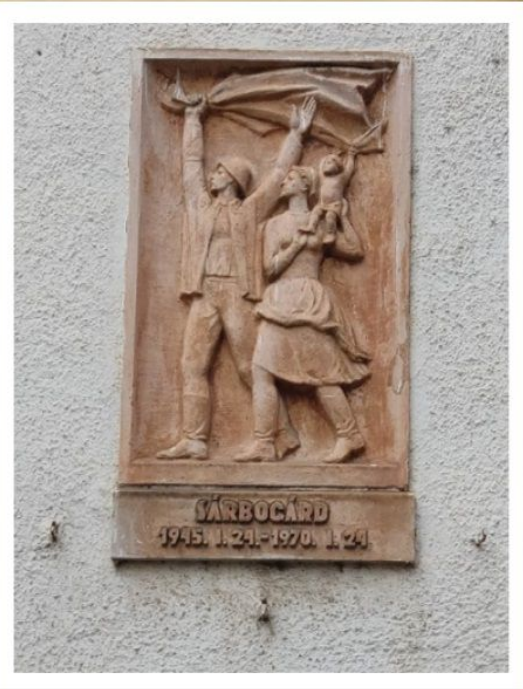
...és hült helye
napjainkban

Megmaradt emléktábla

Felszabadulási emléktábla, 1970

Az emléktábla 1985-ben...

...és napjainkban

A volt községháza,
1985-ben.
Homlokzatán a
Tanácsköztársaság
és a felszabadulás
emléktáblája

Megemlékezés
és koszorúzás,
70-es évek

Átalakult emléktábla

Petőfi emléktábla, 1968, 1998

Az eredeti emléktábla

„...Én játszottam hatodmagammal Ozorán, Cecén, Szilasbalháson, Sárbogárdon stb.”

A Korona szálló a múlt század elején...

Átalakult emléktábla

Petőfi emléktábla, 1968, 1998

...és ma, mint üzletház, jobb szélén az emléktábla

Az eredeti emléktábla

Átalakult emléktábla

Petőfi emléktábla, 1968, 1998

Az emléktábla avatása

Az eredeti emléktábla

Átalakult emléktábla

Petőfi emléktábla, 1968, 1998

Márciusi séta, 2018

Az emléktábla napjainkban

1956-os emléktáblák

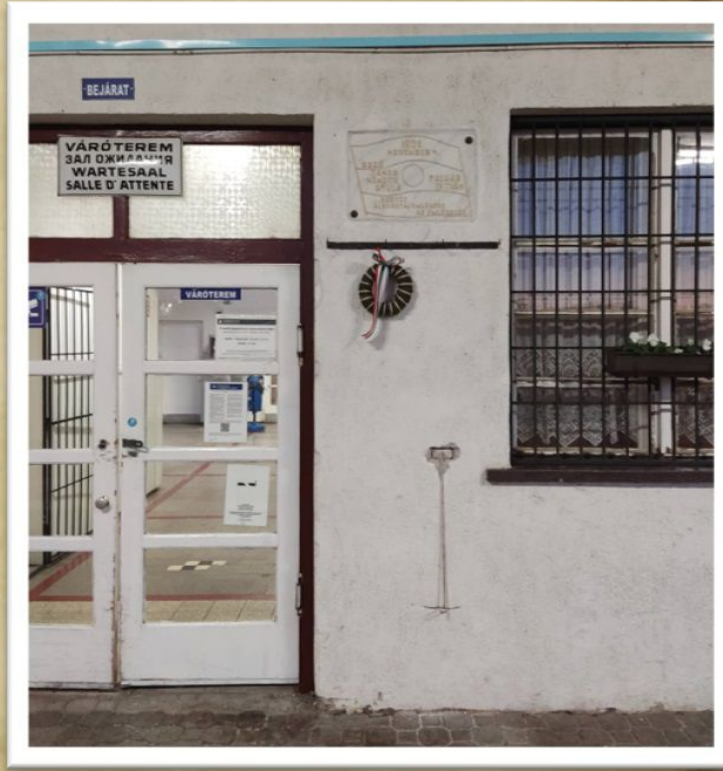
- Az áldozatok emléktáblája a vasútállomáson, 1998*
- Az áldozatok emléktáblája az Emlékparknál
(Hősök tere), 1998, 2005*
- A Sárbogárdi Nemzetőrség emléktáblája, 1996*

1956-os emléktáblák

Az áldozatok emléktáblája a vasútállomáson, 1998

Az emléktábla a vasútállomáson

1956-os emléktáblák

Az áldozatok emléktáblája az Emlékparknál
(Hősök tere), 1998, 2005

A régi posta, 1985

A szobor a táblával, és a 2019-es megemlékezés

A tábla napjainkban

1956-os emléktáblák

A Sárbogárdi Nemzetőrség emléktáblája, 1996

A volt községháza a felszabadulás (balra), és a Nemzetőrség (jobbra) emléktáblájával.

A Tanácsköztársaságé már sehol nincs

A Nemzetőrség táblája az épület falán

Közéleti személyiségek emléktáblái

- *Írók, költők emléktáblái*
 - *Tompa Mihály emléktábla, 1938, 1986*
 - *Boross Mihály emléktábla, 1999*
- *Pedagógusok emléktáblái*
 - *Huszics Vendel emléktábla, 2011*
 - *Steitz Ádám emléktábla, 2013*
- *Politikusok emléktáblái*
 - *Fáy András emléktábla 198?*
 - *Dr. Kenessey Gyula emléktábla és „képszobor”, 1994, 2015*

Írók, költők emléktáblái

Tompa Mihály emléktábla, 1938, 1986

A Tompa Mihály emlékház 1985-ben,
homlokzatán az emléktáblával

Tompa Mihály, 1817-1868

„Bogárd! Bogárd! hányszor sóhajtottam így, Isten a megmondhatója. Igazán olyan az ember, mint a plánta. A hol az éghajlatot s a földet szereti, ott könnyen megfogamzik s tenyészik, s ha mozdítják, megsínli. Éppen így jártam Bogárddal. Mikor már szinte otthonias lettem, marschot vernek, s eredj! az a vége.”

Írók, költők emléktáblái

Tompa Mihály emléktábla, 1938, 1986

Az emlékház napjainkban

Tompa Mihály, 1817-1868

„Bogárd! Bogárd! hányszor sóhajtottam így, Isten a megmondhatója. Igazán olyan az ember, mint a plánta. A hol az éghajlatot s a földet szereti, ott könnyen megfogamzik s tenyészik, s ha mozdítják, megsínli. Éppen így jártam Bogárddal. Mikor már szinte otthonias lettem, marschot vernek, s eredj! az a vége.”

Írók, költők emléktáblái

Tompa Mihály emléktábla, 1938, 1986

Az emléktábla 1985-ben...

Tompa Mihály, 1817-1868

„Bogárd! Bogárd! hányszor sóhajtottam így, Isten a megmondhatója. Igazán olyan az ember, mint a plánta. Ahol az éghajlatot s a földet szereti, ott könnyen megfogamzik s tenyészik, s ha mozdítják, megsínli. Éppen így jártam Bogárddal. Mikor már szinte otthonias lettem, marschot vernek, s eredj! az a vége.”

Írók, költők emléktáblái

Tompa Mihály emléktábla, 1938, 1986

...és napjainkban

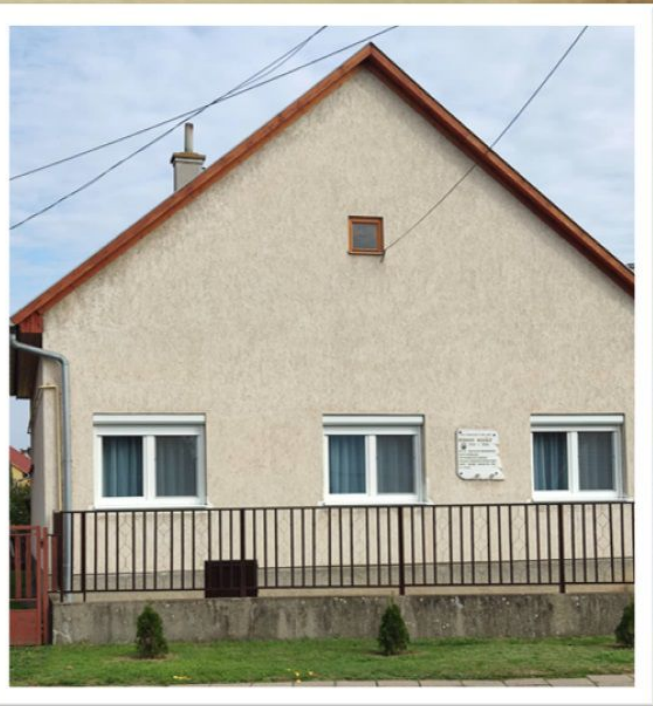

Tompa Mihály, 1817-1868

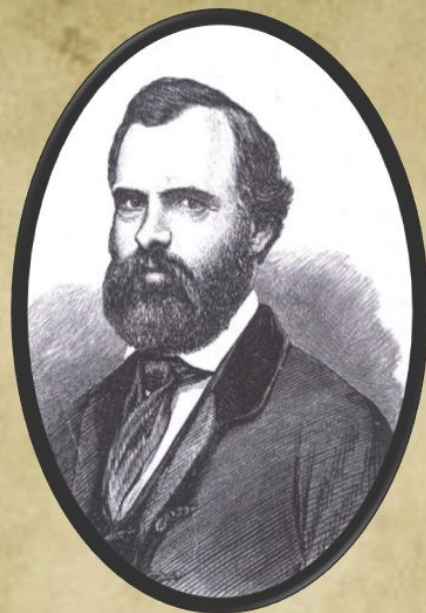
„Bogárd! Bogárd! hányszor sóhajtottam így, Isten a megmondhatója. Igazán olyan az ember, mint a plánta. A hol az éghajlatot s a földet szereti, ott könnyen megfogamzik s tenyészik, s ha mozdítják, megsínli. Éppen így jártam Bogárddal. Mikor már szinte otthonias lettem, marschot vernek, s eredj! az a vége.”

Írók, költők emléktáblái

Boross Mihály emléktábla, 1999

Az emlékoszlop és a családi ház az emléktáblával

Boross Mihály, 1815-1899

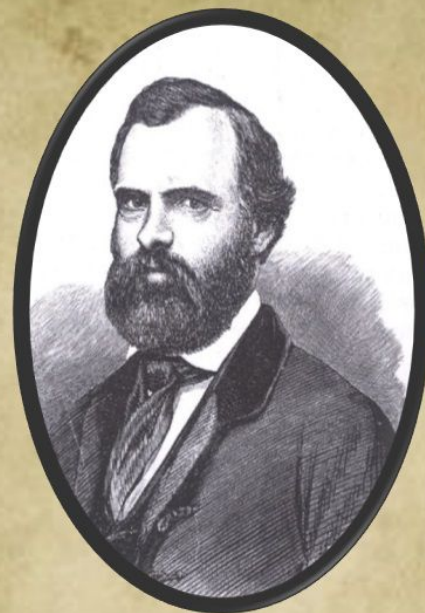
*„Ó-Szőny szült engem, de Fehérvár vonzza magához
Végre Bogárd fogadott, hamvam is ez fedí be.
Mint író művelém irodalmunk mindenik ágát
Hetvenhét kötetem sírkövemül hagyom itt.”*

Írók, költők emléktáblái

Boross Mihály emléktábla, 1999

Az emléktábla a ház falán

Boross Mihály, 1815-1899

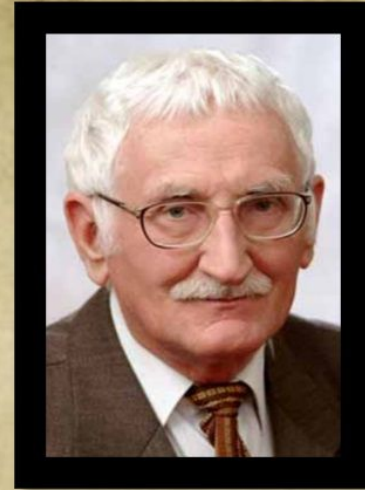
*„Ó-Szőny szült engem, de Fehérvár vonzza magához
Végre Bogárd fogadott, hamvam is ez fedí be.
Mint író művelém irodalmunk mindenik ágát
Hetvenhét kötetem sírkövemül hagyom itt.”*

Pedagógusok emléktáblái

Huszics Vendel emléktábla, 2011

A művelődési ház az emléktáblával, 2022

Huszics Vendel, 1937-2010

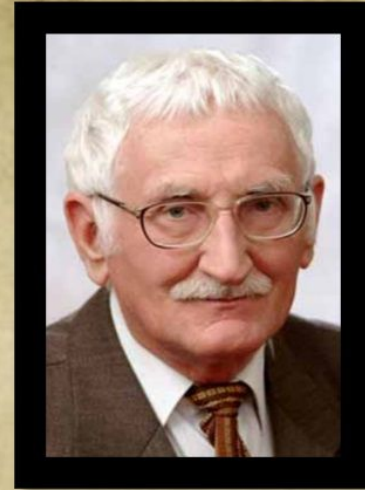
Az emléktábla napjainkban

Pedagógusok emléktáblái

Huszics Vendel emléktábla, 2011

Az emléktábla felavatása, 2011

Huszics Vendel, 1937-2010

Az emléktábla napjainkban

Pedagógusok emléktáblái

Steitz Ádám emléktábla, 2013

A Mészöly Géza Általános Iskola

Steitz Ádám, 1934-2007

A nehezen olvasható emlék(név)tábla ma

Pedagógusok emléktáblái

Steitz Ádám emléktábla, 2013

*Az emléktábla leleplezése,
és a tornacsarnok névadása, 2013*

Steitz Ádám, 1934-2007

A nehezen olvasható emlék(név)tábla ma

Politikusok emléktáblái

Fáy András emléktábla, 198?

Fáy András, 1786-1864

Az emléktábla az OTP bejáratánál

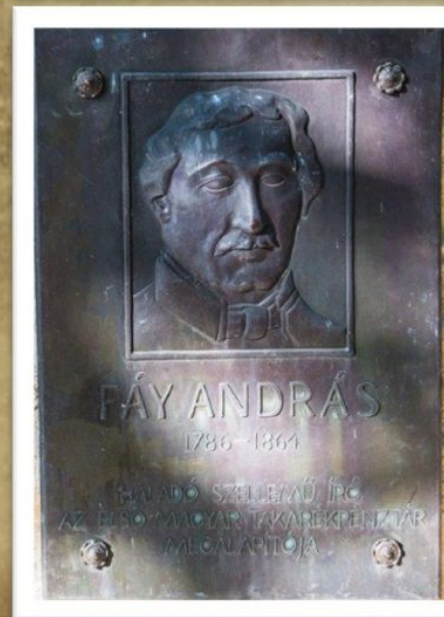
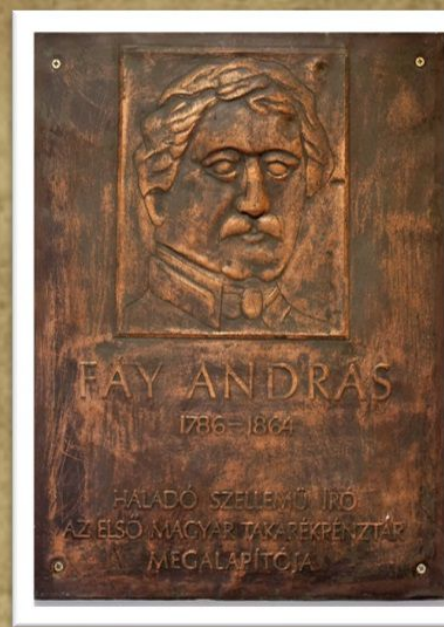
Politikusok emléktáblái

Fáy András emléktábla, 1988?

Fáy András, 1786-1864

...és Székesfehérváron

A „hasonmás”
Fóton...

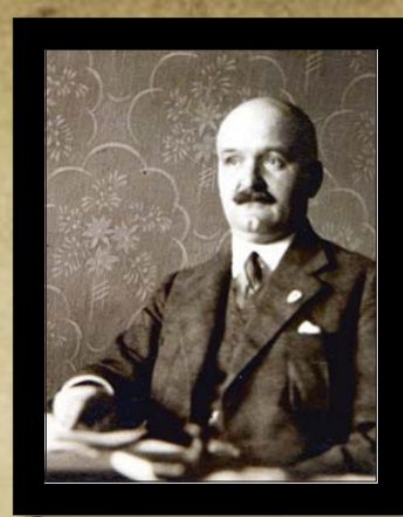

Az emléktábla közelről

Politikusok emléktáblái

Dr. Kenessey Gyula emléktábla és „képszobor”,

1994, 2015

Dr. Kenessey Gyula, 1888-1945

A rendőrkapitányság, homlokzatán az emléktábla

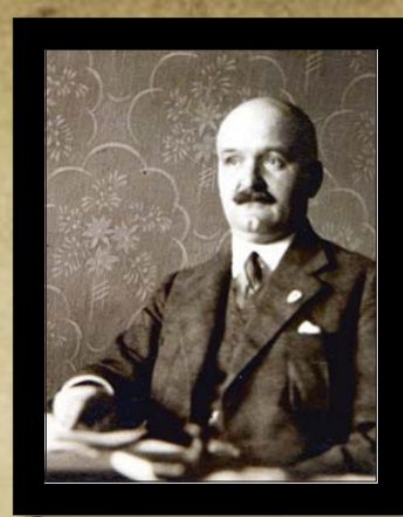

Az elmosódott, alig olvasható emléktábla napjainkban

Politikusok emléktáblái

Dr. Kenessey Gyula emléktábla és „képszobor”,

1994, 2015

Dr. Kenessey Gyula, 1888-1945

A „képszobor” leplezés előtt L. Simon Lászlóval, 2015

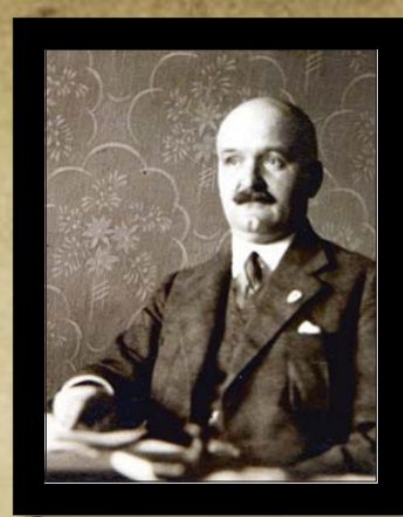

Az elmosódott, alig olvasható emléktábla napjainkban

Politikusok emléktáblái

Dr. Kenessey Gyula emléktábla és „képszobor”,

1994, 2015

Dr. Kenessey Gyula, 1888-1945

A leleplezés pillanatai, 2015

Az elmosódott, alig olvasható emléktábla napjainkban

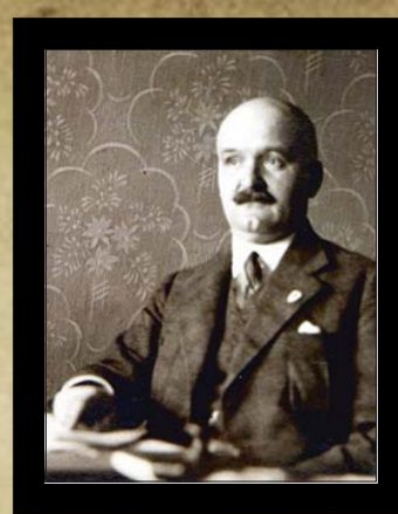
Politikusok emléktáblái

Dr. Kenessey Gyula emléktábla és „képszobor”,

1994, 2015

A „képszobor” napjainkban

Dr. Kenessey Gyula, 1888-1945

Az elmosódott, alig olvasható emléktábla napjainkban

„Régi dicsőségünk” emléktáblái

- *A millenniumi emlékmű emléktáblája, 2002*
- *A légvédelmi alakulat emléktáblája, 2011*

„Régi dicsőségünk” emléktáblái

A légvédelmi alakulat emléktáblája, 2011

A HEMO rozsdásodó, elhagyatott épülete napjainkban

A légvédelmi alakulat emléktáblája

„Régi dicsőségünk” emléktáblái

A légvédelmi alakulat emléktáblája, 2011

Az emléktábla leleplezése, 2011

A légvédelmi alakulat emléktáblája

„Régi dicsőségünk” emléktáblái

A millenniumi emlékmű emléktáblája, 2002

Az emlékmű-együttes hátulról. Jobb szélen az emléktábla

A monolitszerű emléktábla felirata

„Régi dicsőségünk” emléktáblái

A millenniumi emlékmű emléktáblája, 2002

*„Példát állítunk önmagunk, a jelen és az eljövendő generációk elé,
hogy az erős elhivatottság, a kitűzött cél elszánt, következetes
végigvitele csodákra teszi képessé az embereket.”*

Felhasznált irodalom és képek jegyzéke

Nyomtatott források

Könyvek

Hargitai Lajos (szerk.): *Történelmi sétá Sárobgárdon. Barangolás egy jelenkori és hajdanvolt mezővárosban.* Sárobgárd, Bogárd és Vidéke Hírház, 2018. 37-40., 171-172., 201-202., 259-260., 269-270., 437-438., 474., 476. oldal
Hargitai Lajos (szerk.): *Sárobgárd 1956. Vallomások, tények, dokumentumok.* Sárobgárd, Bogárd és Vidéke Lapkiadó, 2001. 197-204. oldal
Lakat Erika (szerk.): *Irodalmi emlékhelyek Fejér megyében.* Székesfehérvár, Tourinform, 2009. 12., 16. oldal
Petőfi Sándor: *Úttrajzok.* Bp., Helikon, 1987. 9. oldal
Simon László, L.: *Kenessey Gyula emlékezete.* Sárobgárd, U Group Kft., 2015
Váczy János: *Tompa Mihály életrajza.* Bp., MTA, 1913. 7-9. oldal

Újságcikkek (időrendben)

Hargitai Kiss Virág: *Steitz Adámtól búcsúszunk.* In: Bogárd és Vidéke, 2007. július 19., XVIII. évf. 29. szám. 20. oldal
Leszkovszky Albin: *Az éneklésről és a szívről.* In: Bogárd és Vidéke, 2010. március 25., XXI. évf. 13. szám. 1. oldal
Hargitai Lajos: *Katonatalálkozó. Az elbocsátott légió negyven évre emlékezett.* In: Bogárd és Vidéke, 2011. június 30., XXII. évf. 26. szám. 2. oldal
Hargitai-Kiss Virág: *A Steitz Adám tornacsarnok névadója.* In: Bogárd és Vidéke, 2013. május 30., XXIV. évf. 22. szám. 4. oldal
Hargitai Kiss Virág: *Koncert, táblaavatással.* In: Bogárd és Vidéke, 2011. október 13., XXII. évf. 41. szám. 1-2. oldal
Ujházy Dénes: *Dr. Kenessey Gyula.* In: Bogárd és Vidéke, 2015. február 5., XXVI. évf. 6. szám. 6-7. oldal
Hargitai-Kiss Virág: *Felavatták dr. Kenessey Gyula emlékművét.* In: Bogárd és Vidéke, 2015. február 12., XXVI. évf. 7. szám. 1-2. oldal
Boross Mihály (1815-1899) – 48-as alispán, író. Barabás Irén (szerk.): *Diákbabel*/Útilapu. 2017. május. A Sárobgárdi Petőfi Sándor Gimnázium lapja, 22. oldal
Gal Sándor-Lakk Norbert: *Március 15-ei sétá Sárobgárdon – főhajítás nagyjaink előtt.* In: Bogárd és Vidéke, 2018. március 22., XXIX. évf. 12. szám. 8. oldal
Hargitai Kiss Virág: *56 Sárobgárdon.* In: Bogárd és Vidéke, 2019. október 31., XXX. évf. 44. szám. 3. oldal

Online források

Frigyik Katalin: *Boross Mihály.* In: Fejér megyei életrajzi lexikon. <http://konyvtar.vmk.hu/f.php?id=62>)
Szobrot avattak Kenessey Gyula emlékére. 2015.02.06. <https://kultura.hu/szobrot-avattak-kenessey/>
Gáspár Péter: *A nemzet mindenesé – visszahelyezték Fáy András emléktábláját.* <https://www.szekesfehervar.hu/a-nemzet-mindenesese-visszahelyeztek-es-felavattak-fay-andras-emlektablajat>
Google Earth térképe: <https://earth.google.com/web/@46.88445644,18.62194978,109.47788111a,502.0162795d,35y,-0h0t,0r,data=MikKJwoCiExbzRkakhia11leIFcjljZDVkaTB2Ym9ST1d4bGZuMFcgAQ>

Képgyűjtemények

Bogárd és Vidéke Lapkiadó Gyűjteménye
MTVA Sajtó- és Fotóarchívum
Sárobgárd anno – Sárobgárd története képekben <https://www.sarobgardanno.hu/>
Sárobgárdi Múzeum Egyesület Gyűjteménye (SME Gyűjtemény)
Sárobgárdi Petőfi Sándor Gimnázium Gyűjteménye (PSG Gyűjtemény)
Vörösmarty Mihály Könyvtár Helytörténeti Gyűjteménye (VMK Gyűjtemény) <https://helyismeret.vmk.hu/digitalizalt-kepslapgyujtemenyunk>

Képek jegyzéke

1. (cim) dia

Csoportkép: saját felvétel

2. dia

Térképek: <https://earth.google.com/web/@46.88445644,18.62194978,109.47788111a,502.0162795d,35y,-0h0t,0r,data=MikKJwoCiExbzRkakhia11leIFcjljZDVkaTB2Ym9ST1d4bGZuMFcgAQ>

3. dia

4. dia

Csoportkép: SME Gyűjtemény
Az obeliszk ledöntése: Bogárd és Vidéke Lapkiadó Gyűjtemény
Gagarin emléktábla és Gagarin Sárobgárdon: SME Gyűjtemény
A Gagarin város tömeg: MTVA Sajtó- és Fotóarchívum. <https://archivum.mtva.hu/photobank/item/MTI-FOTO-Y0hrWDdVnNREV2Z0bVJr-WXhp4VUSEpT09>
Tanácskörtársaság emléktáblája: Tóth Gyula felvétele, SME Gyűjtemény
Az emlékmű 1985-ben: Tóth Gyula felvétele, SME Gyűjtemény
Utcanévtábla: saját felvétel
Emléktábla helye: saját felvétel

5. dia

A felszabadulási emléktábla 1985-ben: Tóth Gyula felvétele, SME Gyűjtemény
A községháza 1985-ben: Gárnai Endre felvétele, SME Gyűjtemény
Korona szálló: VMK Helytörténeti Gyűjtemény
Eredeti emléktábla: Gárnai Ernő felvétele, SME Gyűjtemény
Az emléktábla ma: saját felvétel
Márciusi séta: *Március 15-ei sétá Sárobgárdon...* In: Bogárd és Vidéke, 2018. március 22., XXIX. évf. 12. szám. 8. oldal
Megemlékezés: SME Gyűjtemény
Az emléktábla ma: saját felvétel
Megemlékezés: Történelmi sétá Sárobgárdon, 201. oldal
Petőfi üzletház: saját felvétel
Idézet: Petőfi Sándor: *Úttrajzok.* Bp., Helikon, 1987. 9. oldal

6. dia

56-os emléktábla a vasúton: saját felvétel (mindkettő) A szobor a táblával és a tábla napjainkban: Novák Kovács Zsolt felvétele, SME Gyűjtemény
A régi posta: Szemző Gábor felvétele, SME Gyűjtemény
Megemlékezés a táblánál: Hargitai Kiss Virág: *56 Sárobgárdon.* In: Bogárd és Vidéke, 2019. október 31., XXX. évf. 44. szám. 3. oldal
Községháza és az 56-os tábla: saját felvételek

7. dia

-

8. dia

Tompa Mihály képe: <https://www.arcanum.com/en/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/tompa-mihaly-9406/>
Az emlékház és a tábla 1985-ben: Tóth Gyula felvétele, SME Gyűjtemény
Az emlékház és a tábla napjainkban: saját felvétel
Tompa Mihály idézet: Váczy János: *Tompa Mihály életrajza.* Budapest, MTA, 1913. 8. oldal
Boross Mihály képe: Frigyik Katalin: *Boross Mihály.* In: Fejér megyei életrajzi lexikon. <http://konyvtar.vmk.hu/f.php?id=62>)
Emlékoszlop, családiház, emléktábla: saját felvételek
Boross Mihály idézet: Barabás Irén (szerk.): *Diákbabel*/Útilapu. 2017. május. A Sárobgárdi Petőfi Sándor Gimnázium lapja, 22. oldal

9. dia

Huszies Vendel fényképe: Leszkovszki Albin: *Az éneklésről és a szívről.* In: Bogárd és Vidéke 2010. március 25., XXI. évf. 13. szám. 1. oldal
A művelődési ház és az emléktábla:
Az emléktábla felavatása: Hargitai Kiss Virág: *Koncert saját felvétel*/táblaavatással. In: Bogárd és Vidéke, 2011. október 13. XXII. évf. 41. szám. 1. oldal
Steitz Adám fényképe: Hargitai Kiss Virág: *Steitz Adámtól búcsúszunk.* In: Bogárd és Vidéke, 2007. július 19., XVIII. évf. 29. szám. 20. oldal
A Mészöly Géza Általános Iskola: Mészöly Géza Általános iskola facebook oldala
Az emléktábla fényképe: saját felvétel
Az emléktábla leleplezése: Hargitai-Kiss Virág: *A Steitz Adám tornacsarnok névadója.* In: Bogárd és Vidéke, 2013. május 30., XXIV. évf. 22. szám. 4. oldal

10. dia

Fáy András arcképe: https://www.otpedia.hu/media/images/Fay_Andras_litografia_Barabas_Mikl2e16d0ba.fill-490x520.jpg
Az OTP helyi fiókja és a sárobgárdi emléktábla: saját felvétel
Fóti emléktábla: Kőlcsey Ferenc Városi Könyvtár – Dunakeszi. <http://dkvk.hu/adatbazisok/kea/fay-andras-emlektabla-ii/>
Székesfehérvári emléktábla: Gáspár Péter cikke, Molnár Artúr felvétele. <https://www.szekesfehervar.hu/a-nemzet-mindenesese-visszahelyeztek-es-felavattak-fay-andras-emlektablajat>
Kenessey Gyula arcképe: Ujházy Dénes: *Dr. Kenessey Gyula.* In: Bogárd és Vidéke, 2015. február 5., XXVI. évf. 6. szám. 6. oldal
Rendőrkapitányság és emléktábla: saját felvétel
L. Simon László az avatáson: Hargitai Kiss Virág felvétele. Bogárd és Vidéke Lapkiadó Gyűjteménye
A „képszobor” leleplezése: Hargitai-Kiss Virág: *Felavatták dr. Kenessey Gyula emlékművét.* Bogárd és Vidéke, 2015. február 12. XXVI. évf. 7. szám. 2. oldal
A „képszobor” kelei napjainkban: saját felvételek

11. dia

HEMO és emléktábla: saját felvételek
Az emléktábla felavatása: Hargitai Lajos: *Katonatalálkozó – Az elbocsátott légió negyven évre emlékezett.* Bogárd és Vidéke, 2011. június 30. XXII. évf. 26. szám. 2. oldal
A milleniumi emlékmű és az emléktábla fotója: saját felvétel
Idézet: részlet az emléktábláról